

RAPORT DE SPECIALITATE

Referitor la:

Referatul de aprobare înregistrat cu nr. 30977/03.04.2026, a domnului Călin Bibarț, Primarul Municipiului Arad, prin care se propune: *acordarea unui mandat Primarului Municipiului Arad în Adunarea Generală a Asociației de Dezvoltare Intercomunitară de Transport Public Arad, în vederea aprobării Actului adițional nr. 2 la Contractul de delegare a gestiunii serviciului de transport public local nr. 1990/31.12.2025*

Considerente generale:

Transportul public electric reprezintă una dintre cele mai eficiente soluții pentru protejarea mediului în contextul urbanizării accelerate și al creșterii poluării, spre deosebire de vehiculele clasice pe combustibili fosili, mijloacele de transport electrice – precum tramvaiele sau autobuzele electrice – nu emit gaze poluante direct în atmosferă, contribuie semnificativ la reducerea nivelului de dioxid de carbon (CO₂) și a altor substanțe nocive. În plus, utilizarea transportului public electric încurajează reducerea numărului de mașini personale, ceea ce duce la mai puține ambuteiaje și un consum mai mic de resurse.

În ultimii ani, Municipiul Arad a utilizat diverse surse de finanțare, B.E.R.D., fonduri europene (POR 2014 – 2021, P.R.VEST etc.), fonduri din P.N.N.R. și alte surse atrase, care, împreună cu sumele alocate din bugetul local, au contribuit la realizarea unor importante investiții în modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare de transport public local și în achiziția de mijloace de transport tramvaie și autobuze, inclusiv electrice, investițiile în infrastructura electrică pentru transport public fiind în măsură să conducă la protecția mediului, precum și la dezvoltarea economică și modernizarea orașelor.

În vederea realizării mobilității urbane durabile, obiectiv strategic al României, asumat prin documente de politici publice și prin P.N.R.R., în aplicarea măsurilor care vizează descrierea *Țintei 293 din cadrul Reformei 1 a Componentei 10: Fond local*, România și-a asumat atingerea până în 2026 a țintei privind creșterea cu 20% a volumului total anual de pasageri ai transportului public local.

Proiectele investiționale relaționează cu Masterplanul General de Transport, privind *eficiența economică*, referitor la un sistem de transport care trebuie să fie eficient în ce privește operațiunile de transport și utilizatorii acestuia și, în mod specific, beneficiile sistemului de transport ar trebui să depășească costurile, *sustenabilitatea* (financiară, economică și de mediu) prin moduri de transport durabile care sunt eficiente energetic și cu un grad mai scăzut de emisii, *siguranța*, investițiile în transporturi ar trebui să producă un sistem de transport mai sigur, *impactul asupra mediului* - sistemul de transport nu trebuie să aibă un impact negativ asupra mediului, *dezvoltarea economică* - sistemul de transport trebuie configurat astfel încât să permită dezvoltarea economică, investițiile în transporturi trebuie, de asemenea, să favorizeze echitatea față de cetățeni.

Dezvoltarea durabilă a sistemului de transport este evaluată pe baza unor criterii asumate de Comisia Europeană pentru atingerea obiectivelor stabilite în domeniu. Aceste criterii descriu calitatea vieții în mediul urban și sunt grupate în: - *impactul asupra mediului*: emisii de substanțe poluante, zgomot, consum de energie, emisii CO₂, - *nivelul de accesibilitate*; - *siguranța circulației*; - *eficiența economică*. Ca urmare a creșterii continue în ultimele decenii a numărului de autovehicule proprietate privată, în prezent ne confruntăm cu situația în care sectorul transporturilor este puternic responsabil pentru problemele de sănătate ale locuitorilor din mediul urban provocate de substanțele poluante existente în atmosferă, de zgomot și accidente rutiere.

Proiectul de hotărâre vizează complementar demersurile Municipiului Arad în domeniul mobilității durabile și eficienței energetice, având drept scop comun reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, îmbunătățirea condițiilor de mediu, adaptarea la schimbările climatice și crearea unor condiții de viață mai bune pentru comunitate, conform strategiilor locale SIDU și PMUD.

În contextul riscurilor de penurie de energie și al scumpirilor accentuate din primăvara anului 2026, generate de blocajele din Orientul Mijlociu și tensiunile de pe piața petrolului, Comisia Europeană (CE) a transmis statelor membre recomandări urgente pentru gestionarea crizei.

Accentul se pune pe reducerea consumului de combustibili fosili, **prioritizarea transportului public și optimizarea mobilității urbane pentru a evita raționalizarea drastică.**

Recomandările cheie și măsurile urgente de priorizare/optimizare, fără a se limita la: *promovarea intensă a transportului public*: CE le cere statelor membre să adopte măsuri care să încurajeze trecerea de la autovehiculele personale la transportul în comun (autobuze, trenuri, metrou) pentru a reduce cererea de benzină și motorină, *optimizarea și scăderea prețurilor la transportul public*. S-au discutat măsuri de reducere a tarifelor, inclusiv idei de "transport public la preț redus" pentru a stimula utilizarea acestuia. Operatorii de transport din UE au adoptat deja măsuri de reducere a prețului la transportul public.

Considerente juridice:

În acord cu:

- Regulamentul (CE) nr. 1370/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 1191/69 și nr. 1107/70 ale Consiliului,
- Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență;
- Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 17 noiembrie 2025 de modificare a Deciziei din 29 octombrie 2021 de aprobare a evaluării Planului de Redresare și Reziliență al României, Componenta 4, Transport sustenabil, decarbonizare și siguranță rutieră și Componenta 10: Fond local,
- Planul de Mobilitate Urbană Durabilă al Municipiului Arad 2021-2027 și post 2027, aprobat prin Hotărârea nr. 117/2022 a Consiliului Local al Municipiului Arad, cu modificările și completările ulterioare,
- Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Arad nr. 289/2025 privind aprobarea actualizării documentului strategic „Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Arad 2021-2027 și post 2027, ” sub denumirea de: „Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană a Municipiului Arad 2021-2027 și post 2027, cu modificările și completările ulterioare,
- H.G. nr. 877/2018 privind adoptarea Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030, cu modificările și completările ulterioare
- H.G. nr.739/2016 pentru aprobarea Strategiei naționale privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon pentru perioada 2016 - 2020 și a Planului național de acțiune pentru implementarea Strategiei naționale privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon pentru perioada 2016 – 2020, modificată prin H.G. nr. 1010/2024 pentru aprobarea Strategiei naționale privind adaptarea la schimbările climatice pentru perioada 2024 - 2030, cu perspectiva anului 2050 și prin HG nr. 1215/2023 privind aprobarea Strategiei pe termen lung a României pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră - România Neutră în 2050
- H.G. nr. 1575/2022 privind aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare urbană integrată pentru orașe reziliente, verzi, incluzive și competitive 2022 - 2035 - Politica urbană a României
- H.G. nr. 122/2015 pentru aprobarea Planului național de acțiune în domeniul eficienței energetice
- H.G. nr. 666/2016 pentru aprobarea documentului strategic Master Planul General de Transport al României, modificată prin H.G. nr.1 312/2021
- H.G. nr. 163/2004 privind aprobarea Strategiei naționale în domeniul eficienței energetice
- H.G. nr. 490/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități "O Românie echitabilă" 2022 – 2027
- art. 1 alin. (6) și art. 2 din Legea serviciilor publice de transport persoane în unitățile administrativ-teritoriale nr. 92/2007, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu prevederile Legii nr. 51/2006, Legea serviciilor comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare,
- Contractul de delegare a gestiunii Serviciului de transport public local nr. 1990/31.12.2025,
- Hotărârea nr. 156/2018 a Consiliului Local al Municipiului Arad privind constituirea Asociației de Dezvoltare Intercomunitară Transport Public Arad, cu modificările și completările ulterioare,
- art. 129 alin. (1), alin. (2) lit. (d) - (e), alin. (7) lit. c), i) și (n), art. 139 alin. (1), alin. (3) și art. 196 alin. (1) lit. (a) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,
- Contractul de delegare a gestiunii Serviciului de transport public local nr. 1990/2025 dintre Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Transport Public Arad și operatorul de transport Societatea ”Compania de transport public” S.A. Arad,

Impactul bugetar. Analizând propunerea de reducere a tarifelor de călătorie, astfel cum sunt propuse prin anexa la proiectul de hotărâre, se impun următoarele concluzii:

În prezent, veniturile proprii ale C.T.P. S.A. din biletele și abonamentele vândute în anul 2025, au fost în valoare de **8.083.373 lei, inclusiv TVA**. După aplicarea reducerii propuse, nivelul veniturilor se reduce la **1.796.305 lei**, estimat la același număr de călătorii. Diferența, în sumă de **6.287.068 lei**, ar urma să fie suportată din bugetul local, cu titlu de compensație¹, astfel cum este definită prin Legea nr. 51/2006 și caracterizată prin Legea nr. 92/2007.

Împreună cu sumele corespunzătoare asigurării gratuităților și reducerilor tarifare aprobate, în anul 2025, suma totală acordată ca și compensație operatorului serviciului de transport public local C.T.P. S.A. Arad, a fost de **59 366 888 lei inclusiv TVA**.

Prin măsurile propuse, la un număr egal estimat de călători, se impune alocarea din bugetul local/an, a sumei **13.672.957 lei, cu titlu de compensație suplimentară**.

În considerarea aspectelor enumerate mai sus,

P R O P U N E M

Aprobarea proiectului de hotărâre în forma prezentată, cu următoarele măsuri:

1. modificarea tarifelor de călătorie la transportul public local aplicabile în Municipiul Arad, după cum urmează:

- Bilet 1 călătorie urban Arad - 1,0 leu/24 de ore
- Abonament lunar urban adult Arad - 20,00 lei
- Abonament săptămânal urban Arad - 5,00 lei
- Abonament 2 săptămâni urban Arad - 10,00 lei
- Abonament nenominalizat urban Arad - 40 lei
- Abonament lunar subvenționat cu 50% urban Arad - 10,00 lei
- Abonament săptămânal subvenționat cu 50% urban Arad - 2,50 lei
- Bilet 1 călătorie adulți trenuleț de agrement - 1,00 leu
- Bilet 1 călătorie copii trenuleț de agrement -1,00 leu

Portofel electronic urban

- - Bilet 1 călătorie urban Arad 1,0 leu
- - Bilet 2 călătorii urban Arad 2,0 lei
- - Bilet 4 călătorii urban Arad 4,0 lei
- - Bilet 6 călătorii urban Arad 5,0 lei
- - Bilet 8 călătorii urban Arad 7,0 lei

Tarifele includ TVA.

2. Actualizarea Anexei nr. 6.1 – *Tarife de călătorie aplicabile la Contractul de delegare a gestiunii serviciului de transport public local nr. 1990/31.12.2025*, cu includerea noilor tarife

3. Măsura reducerii tarifare se aplică pentru perioadă determinată de la 1 august 2026 până la finalul anului 2031.

4. Cu 90 de zile înainte de sfârșitul perioadei stabilite, operatorul de transport Compania de Transport Public Arad S.A. va furniza un raport statistic privind performanța serviciului de transport public local raportat la numărul de călătorii înregistrate în perioada de referință, raport în funcție de rezultatele căruia se vor fundamenta hotărârile Consiliului Local al Municipiului Arad și Asociației de Dezvoltare Intercomunitară de Transport Public Arad privind politica de tarifare locală necesară în domeniul transportului public local în Municipiul Arad.

¹ Legea nr. 92/2007, Art. 2 (1) Acordarea unor compensații pentru acoperirea costurilor de exploatare plus un profit rezonabil se consideră serviciu public compensat.

Legea nr. 51/2006, *t) compensație pentru obligația de serviciu public - orice beneficiu, în special financiar, acordat operatorilor direct sau indirect din resurse de stat în perioada de punere în aplicare a unei/unor obligații de serviciu public sau în legătură cu perioada respectivă, pentru acoperirea costurilor nete aferente îndeplinirii unei obligații de serviciu public, inclusiv un profit rezonabil. În sensul prezentei definiții, resursele de stat sunt cele prevăzute la punctul 3.2. - Resurse de stat din Comunicarea Comisiei Europene 2016/C 262/01 privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;*

5. modificarea punctului 8.1 al Capitolului 8 – Valoarea contractului și garanția de bună execuție, astfel:

"8.1. Valoarea contractului este de 444.821.674 lei".

6. aprobarea încheierii Actului adițional nr. 2 la Contractul de delegare a gestiunii Serviciului de transport public local nr. 1990/2025, cu modificările și completările ulterioare.

7. modificarea Anexei 18 - "Estimare compensații pe perioada contractului" cu influențele rezultate ca urmare a modificării tarifelor, conform anexei 3, la prezenta hotărâre.

8. mandatarea dl. Călin Bibarț, Primarul Municipiului Arad, în calitate de reprezentant al Consiliului Local al Municipiului Arad și membru al Adunării Generale a Asociațiilor din cadrul Asociației de Dezvoltare Intercomunitară Transport Public Arad, să voteze în Adunarea Generală, în numele și pe seama Municipiului Arad, aprobarea Actului adițional nr. 2 la Contractul de delegare a gestiunii Serviciului de transport public local nr. 1990/2025. În absența persoanei împuternicite, Municipiul Arad, respectiv Consiliul Local al Municipiului Arad vor fi reprezentate în Adunarea Generală a Asociației de Dezvoltare Intercomunitară de Transport Public Arad de persoana desemnată pentru exercitarea atribuțiilor Primarului, pentru a vota în favoarea adoptării Actului adițional nr. 2 la Contractul de delegare a gestiunii Serviciului de transport public local nr. 1990/2025.

9. mandatarea Directorului executiv, dl. Ovidiu Ilie, să semneze Actul adițional nr. 2 la Contractul de delegare a gestiunii Serviciului de transport public local nr. 1990/2025.

DIRECTOR EXECUTIV
Ing. Liliana FLOREA

CONSILIER
Ing. Cerasela NOVAC

DIRECȚIA ECONOMICĂ
Ec. Marinela DAVID

CONSILIER JURIDIC
Sorin CONTRAȘ